

Postadres Postbus 159 3543 AS Utrecht
Aan de heer Weijnenberg
Tweede Kamer

Datum

16 juni 2018

Ons kenmerk

1801/PT/GR

Onderwerp

Internetconsultatie vergroten pensioeninspraak

Contactpersoon

Tuur Elzinga

Geachte heer van Weijnenberg,

Dank voor de gelegenheid te kunnen reageren op uw initiatiefwet tot vergroten inspraak deelnemers pensioen over uitsluitingsbeleid en verantwoord beleggingsbeleid.

Hoewel FNV het belang onderschrijft om de standpunten van alle deelnemers van het fonds expliciet te betrekken bij het ESG-beleid van het fonds, hebben wij toch zwaarwegende bezwaren tegen uw voorstellen. Wij zullen onderstaand beargumenteren waarom wij tot dit standpunt zijn gekomen.

Nogmaals willen wij benadrukken dat FNV er een groot voorstander van is om de voorkeuren van de deelnemers te betrekken bij het vormgeven van het beleid rond maatschappelijk verantwoord beleggen. Wij hebben dat ook expliciet vastgelegd in ons beleid en wij dragen dat ook uit in de pensioenfondsen waar wij bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen. Een en ander is verwoord in onze notitie Maatschappelijk Verantwoord Beleggen door Pensioenfondsen. Het eerste deel van de initiatiefwet – het uitbreiden van het bestaande adviesrecht van het VO - is overbodig. Het VO heeft al adviesrecht over het beleggingsbeleid, waarvan het ESG-beleid onderdeel uitmaakt. Men kan dat adviesrecht explicieter maken, maar wij zien daar niet direct de noodzaak toe. Liever zien wij dat pensioenfondsen hun volledige deelnemersbestand betrekken bij de afwegingen die het bestuur maakt rond ESG-beleid.

Het tweede deel van de initiatiefwet – instemmingsrecht over het uitsluitingsbeleid – moet naar onze mening afgewezen worden. Er is geen goede reden waarom op dit enkele onderdeel extra rechten worden toegekend aan het VO. Dit doet geen recht aan het afgewogen geheel van de Wet Verbetering Pensioenbestuur die in 2014 in werking is getreden; daarmee komt het voorstel nogal opportunistisch over. Bovendien – en u wijst daar zelf ook al op – bestaat het risico dat de deskundigheidseisen voor leden van het VO (door DNB) worden aangescherpt als die leden beslissingsbevoegdheid krijgen. Dit zou voor de gemiddelde deelnemer een drempel kunnen opwerpen om toegang tot het VO te kunnen krijgen.

Daarnaast hebben wij ook een aantal praktische bezwaren:

- Het uitsluitingsbeleid maakt onderdeel uit van het totale ESG-beleid en kan niet in afzonderlijkheid beschouwd worden. Door het uitsluitingsinstrument onderdeel te laten uitmaken van een totaal, afgewogen beleid, kan voorkomen worden dat op basis van ‘onderbuikgevoelens’ besluitvorming wordt gedaan, in plaats van op basis van afgewogen oordeelsvorming binnen het totale ESG-beleid.
- Er wordt op dit moment door overheid, de pensioensector, vakbonden en NGO’s gewerkt aan het ontwerpen van een IMVO Convenant Pensioenen dat beoogd het ESG-beleid van pensioenfondsen te versterken en te ondersteunen op het gebied van de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en van de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Beide richtlijnen beogen juist het actief aandeelhouderschap vorm te geven om misstanden binnen bedrijven te bestrijden. Actief aandeelhouderschap veronderstelt

belegd blijven in ondernemingen om door middel van engagement en stemmen op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het beleid van de ondernemingen in de gewenste richting bij te sturen.

- Actiegroepen zoals Fossiel Vrij bij ABP vertegenwoordigen (lang) niet altijd het gemiddelde standpunt van de deelnemer en hun standpunten dienen niet als maatstaf genomen te worden. Al dient natuurlijk wel kennis genomen te worden van hun standpunten. Ook kunnen zij zeker een rol spelen in het debat rond bepaalde onderwerpen.
- Uitsluiten is slechts één maatregel uit het brede pallet van ESG-beleid. We zien bijv. een aantal pensioenfondsen een beweging maken van 'uitsluiten' naar 'insluiten', waarbij fondsen bewust kiezen voor een benchmark die bestaat uit de voorlopers binnen de sector. Hierbij wordt dus eigenlijk precies andersom gedacht als bij uitsluiten.
- Veel kleinere pensioenfondsen kunnen bij gebrek aan marktpositie geen discretionaire mandaten afsluiten en zijn daarom belegd in fondsen waarbij de vermogensbeheerder de richtlijnen voor beheer zelfstandig bepaalt. Hier bestaat dus vaak geen mogelijkheid tot uitsluiten.
- Het voorstel ziet enkel op het ESG-beleid van pensioenfondsen maar die vormen niet het enige onderdeel van vermogensbeheer van pensioengelden. Verzekeraars, PPI's, IORP's blijven buiten beschouwing, zonder dat een onderbouwing gegeven wordt voor dit onderscheid.

Met vriendelijke groet,

Tuur Elzinga

Dagelijks Bestuur FNV